

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Zielonej Górze

LZG.410.014.02.2020

Pani

Anna Kuczak
Dyrektor
Publicznej Szkoły Podstawowej w Miodnicy
68-111 Miodnica 54

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/027 - Organizacja pracy nauczycieli w szkołach publicznych

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Publiczna Szkoła Podstawowa w Miodnicy (dalej: <i>Szkoła</i> lub <i>PSP</i>), 68-111 Miodnica 54
Kierownik jednostki kontrolowanej	Anna Kuczak, dyrektor, od dnia 2 października 2006 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnienie warunków organizacyjnych sprzyjających realizacji zadań przez nauczycieli, w tym efektywnego wykorzystania czasu pracy. 2. Zapewnienie warunków sprzyjających organizacji zajęć pozalekcyjnych w szkole uwzględniających potrzeby i zainteresowania uczniów.
Okres objęty kontrolą	Lata szkolne 2018/2019-2020/2021 (do czasu zakończenia czynności kontrolnych, tj. do 17 marca 2021 r.), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem).
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Anna Huziej, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli numer LZG/105/2020 z 15 grudnia 2020 r.; 2. Anna Nowakowska, doradca ekonomiczny, na podstawie legitymacji nr 22531. <p style="text-align: right;">(akta kontroli str. 1-3)</p>

---

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, dalej: *ustawa o NIK*.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA W okresie objętym kontrolą w Szkole stworzono warunki organizacyjne sprzyjające realizacji zadań przez nauczycieli.

Uzasadnienie oceny ogólnej Kadra pedagogiczna posiadała wymagane kwalifikacje, które systematycznie podnosiła - także w zakresie posługiwania się technologiami informatycznymi.

Kształcenie odbywało się w warunkach umożliwiających nauczycielom realizację podstawy programowej oraz wypoczynek i przygotowanie się do zajęć. Stwierdzone w tym zakresie nieprawidłowości dotyczyły braku tablicy interaktywnej w Sali klasy III, a ponadto nie wszystkim uczniom zapewniono indywidualny dostęp do komputera z internetem w pracowni komputerowej.

Czas pracy nauczycieli był określany, ewidencjonowany i monitorowany zgodnie z przepisami prawa. Stwierdzone w tym zakresie nieprawidłowości dotyczyły pojedynczych przypadków³ przekroczenia limitu godzin ponadwymiarowych.

Dyrektor Szkoły podejmowała działania w celu zapewnienia warunków w zakresie zorganizowania zróżnicowanej i adekwatnej do potrzeb uczniów oferty zajęć pozalekcyjnych związanych z rozwojem zainteresowań i zagospodarowaniem czasu wolnego. Szkoła zapewniała również uczniom pomoc psychologiczno-pedagogiczną. Stwierdzono jednak, że nie wszystkim uczniom zapewniono pełną pomoc zaleconą w opiniach poradni, a liczebność grup na niektórych zajęciach przekraczała limit określony w przepisach.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁴ kontrolowanej działalności

OBSZAR 1. Zapewnienie warunków organizacyjnych sprzyjających realizacji zadań przez nauczycieli

Opis stanu faktycznego

Stan organizacji Szkoły w okresie objętym kontrolą przedstawiał się następująco:

- a) rok szkolny 2018/2019: w ośmiu oddziałach (oddział przedszkolny i klasy I-II oraz IV-VIII⁵) uczyło się w I półroczu 76 uczniów, a w II półroczu 73 uczniów,
- b) rok szkolny 2019/2020: w ośmiu oddziałach (oddział przedszkolny i klasy I-III oraz V-VIII⁶) uczyło się w I półroczu 73 uczniów, a w II półroczu 76 uczniów,
- c) rok szkolny 2020/2021: w ośmiu oddziałach (oddział przedszkolny i klasy I-IV oraz VI-VIII⁷) uczyło się 75 uczniów⁸.

(akta kontroli str. 4-34)

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Sytuacja taka dotyczyła w całym okresie trzech nauczycieli, a w bieżącym roku szkolnym występuje w II półroczu w przypadku jednego nauczyciela.

⁴ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁵ Brak klasy III.

⁶ Brak klasy IV.

⁷ Brak klasy V.

⁸ Stan na 30 września 2020 r.

Wyniki egzaminów zewnętrznych osiągane przez uczniów w latach 2019-2020 przedstawiały się następująco:

a) 2019 r.

- język polski – 57% (gmina – 54,68%; powiat – 59,63%; kraj – 63%), stanin szkoły⁹ 4 – niżej średni dolna granica;
- matematyka – 32% (gmina – 37,15%; powiat – 37,14%; kraj – 45%), stanin szkoły 3 – niski środkowa wartość;
- język angielski – 65% (gmina – 46%; powiat – 54,46%; kraj – 59%), stanin szkoły 7 – wysoki dolna granica;
- język niemiecki – 29% (gmina – 29%; powiat – 39,15%; kraj – 42%), stanin szkoły 3 – niski górna granica;

b) 2020 r.:

- język polski – 48,5% (gmina – 43,18%; powiat – 54,34%; kraj – 59%), stanin szkoły¹⁰ 3 - niski;
- matematyka – 40,88% (gmina – 38,05%; powiat – 38,91%; kraj – 46%), stanin szkoły 4 - niżej średni;
- język angielski – 23,38% (gmina – 37,74%; powiat – 47,57%; kraj – 51%), stanin szkoły 1 – najniższy.

(akta kontroli str. 35-36)

1.1.-1.2. Szkoła funkcjonowała na podstawie Statutu uchwalonego przez Radę Pedagogiczną w dniu 29 listopada 2017 r. i wprowadzonego zarządzeniem¹¹ dyrektora Szkoły z dnia 29 listopada 2017 r.

Statut zawierał elementy wymagane przepisami art. 98 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe¹², za wyjątkiem przypadków, w których uczeń może zostać skreślony z listy uczniów szkoły, a także trybu składania skarg w przypadku naruszenia praw ucznia oraz form opieki i pomocy uczniów, którym z przyczyn rozwojowych, rodzinnych lub losowych jest potrzebna pomoc i wsparcie, do czego zobowiązywał art. 98 ust. 1 pkt 17 i 22. Ponadto, w Statucie nie została określona organizacja współdziałania z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży, wbrew wymogom określonym w art. 98 ust. 2 pkt 1 ustawy Prawo oświatowe.

(akta kontroli str. 37-101)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że wynikało to z przeoczenia.

(akta kontroli str. 329)

W toku kontroli NIK zaktualizowano Statut Szkoły i uzupełniono go o brakujące elementy.

(akta kontroli str. 321-328)

W związku z sytuacją epidemiologiczną kraju, dyrektor celem realizacji obowiązków określonych w § 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku

⁹ Pozycję jaką zajmuje wynik osiągnięty Szkołą na tle wyników osiągniętych przez całą badaną populację.

¹⁰ Pozycję jaką zajmuje wynik osiągnięty Szkołą na tle wyników osiągniętych przez całą badaną populację.

¹¹ Zarządzenie numer 02/17/18.

¹² Dz.U. z 2020 r. poz. 910.

z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19¹³ (dalej *rozporządzenie w związku z COVID-19*), wydał regulacje wewnętrzne organizujące pracę Szkoły w tym m.in. zarządzenie w sprawie: organizacji kształcenia na odległość w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek oświaty¹⁴; procedurę funkcjonowania Szkoły w stanie zagrożenia epiemidemicznego, w przypadku realizacji zajęć w formie hybrydowej (mieszanej) lub zdalnej¹⁵ oraz procedurę w trakcie pandemii koronawirusa COVID-19¹⁶.

Zarządzenia zostały przekazane nauczycielom do wiadomości na Radach Pedagogicznych, a procedury za pośrednictwem dziennika elektronicznego.

(akta kontroli str. 102-110, 143-154, 348-365)

W związku z pandemią dyrektor, we współpracy z nauczycielami ustaliła, m.in., że:

- w roku szkolnym 2019/2020 nauczyciele będą korzystali z ze strony *zdalne lekcje*, na której zamieszczano tematy lekcji (na każdy dzień i dla każdej klasy - z poszczególnych przedmiotów) wraz z określeniem sposobu ich realizacji¹⁷;
- w bieżącym roku szkolnym zajęcia będą realizowane według dotychczasowego tygodniowego rozkładu zajęć oraz zgodnie z zatwierdzonymi do poszczególnych przedmiotów programami nauczania, z możliwością modyfikacji nauczycielskich planów pracy do warunków kształcenia na odległość. Nauczyciele zostali zobowiązani do planowania tygodniowego zakresu treści nauczania ze szczególnym uwzględnieniem m.in.:
  - równomiernego obciążenia uczniów w poszczególnych dniach tygodnia,
  - zróżnicowania zajęć w każdym dniu;
  - możliwości psychofizycznych uczniów do podejmowania intensywnego wysiłku fizycznego w ciągu dnia;
  - łączenia przemiennie kształcenia z użyciem monitorów ekranowych i bez ich użycia;
- sposób monitorowania postępów uczniów oraz sposób weryfikacji wiedzy i umiejętności uczniów, w tym również informowania uczniów lub rodziców o postępach ucznia w nauce, a także uzyskanych przez niego ocenach. Ustalono m.in., że:
  - nauczyciele zostali zobowiązani do systematycznej kontroli postępów uczniów w nauce w formie dostosowanej do zdalnego nauczania i wynikającej ze specyfiki przedmiotu;
  - w kształceniu na odległość przewiduje się przeprowadzenie testów, rozmów i sprawdzianów;
  - oceny będą wystawiane przez nauczycieli zgodnie z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania i Przedmiotowymi Systemami Oceniania – na podstawie zdalnego nauczania;
  - nauczyciele po otrzymaniu rozwiązane zadania dokonują jego weryfikacji lub oceny oraz informują rodzica i ucznia o ocenie poprzez wpis do dziennika elektronicznego;
- nie ustalono odrębnych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu klasyfikacyjnego, egzaminu poprawkowego, egzaminu semestralnego i sprawdzianu wiadomości i umiejętności oraz warunków i sposobu ustalania

¹³ Dz. U. poz. 493

¹⁴ Zarządzenie z dnia 23.03.2020 r., nr 04/19/20, z dnia 27.04.2020 r. numer 05/19/20, z dnia 25.05.2020 r. numer 06/19/20, z dnia 26.10.2020 r. numer 04/20/21 i z dnia 06.11.2020 r. numer 05/20/21.

¹⁵ Procedura obowiązywała od 01.09.2020 r., a następnie zmodyfikowana 24.10.2020 r.

¹⁶ Obowiązująca od dnia 25.05.2020 r. i 01.09.2020 r.

¹⁷ Np. <https://www.gov.pl/web/zdalnelekcje/plan-lekcji-23-27032025>.

rocznej oceny klasyfikacyjnej z zachowania w przypadku wniesienia zastrzeżenia do trybu ustalenia tej oceny, a także warunków i sposobu zaliczania zajęć realizowanych w formach pozaszkolnych. Ustalono, że *wszelkie sposoby monitorowania i oceniania uczniów i nauczycieli zawarte w Wewnętrzny Systemie Oceniania mogą być prowadzone w formie zdalnej*;

- źródła i materiały niezbędne do realizacji zajęć, z których uczniowie mogą korzystać (tj. m.in. podręczniki, zeszyty ćwiczeń, podręczniki w formie multibooków, materiały proponowane przez wydawnictwa, dostępne na platformie e-podręczniki, audycje, filmy i programy edukacyjne oraz inne materiały polecane przez nauczyciela);
- nie wystąpiła potrzeba modyfikacji szkolnego zestawu programów nauczania;
- sposób potwierdzania uczestnictwa uczniów na zajęciach oraz sposób i termin usprawiedliwiania nieobecności. Ustalono m.in., że:
  - nauczyciel potwierdza uczestnictwo uczniów w zajęciach odnotowując obecność/nieobecność w dzienniku elektronicznym;
  - sposób i termin usprawiedliwiania nieobecności uczniów określa Statut Szkoły;
- określił zasady bezpiecznego uczestnictwa w zajęciach m.in.:
  - uczniowie i nauczyciele otrzymują indywidualne loginy i hasła dostępu do wykorzystywanych platform; danych dostępowych nie wolno udostępniać innym osobom;
  - należy korzystać z materiałów pochodzących z bezpiecznych źródeł.

(akta kontroli str. 102-124, 143-154, 411-412, 473-493)

Ponadto dyrektor:

- zapewniła uczniom i rodzicom możliwość konsultacji (w formie zdalnej) z nauczycielami. Harmonogram konsultacji w roku szkolnym 2019/2020 został przekazany do wiadomości poprzez ogłoszenie w dzienniku elektronicznym Librus¹⁸. Ponadto, dla uczniów klasy VIII od dnia 28 maja 2020 r., a dla uczniów klas V-VII¹⁹ od dnia 1 czerwca 2020 r., zorganizowano konsultacje stacjonarne (w godzinach od 9-13), odbywające się po uprzednim zgłoszeniu przez ucznia potrzeby konsultacji z nauczycielem danego przedmiotu lub ewentualnie dyrektorowi Szkoły. Zaplanowany tygodniowy wymiar konsultacji był różny w zależności od przedmiotu i klasy, której dotyczył²⁰.

W roku szkolnym 2020/2021 zapewniono uczniom i rodzicom możliwość konsultacji z nauczycielami. W okresie do dnia 31 stycznia konsultacje odbywały się w terminie ustalonym z nauczycielem (nie ustalono harmonogramu). Według wyjaśnień dyrektora *zarówno rodzice jak i uczniowie mogli korzystać z konsultacji w terminie ustalonym z nauczycielem (nie wprowadzono harmonogramu), o czym zostali poinformowani w trakcie spotkań z nauczycielami (nie zostało to jednak udokumentowane w formie pisemnej)*.

¹⁸ W przypadku klas V-VIII wymiar konsultacji był uzależniony od przedmiotu i wynosił od 45 minut (np. biologia, geografia) do 4 godzin tygodniowo (np. język polski, angielski, matematyka i informatyka).

¹⁹ W roku szkolnym 2019/2020 w Szkole nie było klasy IV.

²⁰ Tygodniowy wymiar konsultacji dla klasy VIII przedstawiał się następująco: biologia, geografia, historia, język niemiecki, język angielski, fizyka, chemia (po jednej godzinie tygodniowo), matematyka, religia (po dwie godziny tygodniowo). Klasa V-VII zaplanowano konsultacje następującym wymiarze: biologia, geografia, historia, plastyka i muzyka, język niemiecki i chemia (po 1 godzinie tygodniowo), język angielski, fizyka i technika (po dwie godziny tygodniowo); matematyka i język polski (po trzy godziny tygodniowo).

Od dnia 1 lutego 2021 r. ustalono harmonogram konsultacji dla rodziców i uczniów, o którym poinformowano za pomocą dziennika elektronicznego, wymiar konsultacji był różny w zależności od przedmiotu²¹. Dla uczniów klasy VIII przewidziano konsultacje z przedmiotów egzaminacyjnych²² w formie stacjonarnej.

- ustalono, czy uczniowie i nauczyciele mają dostęp do infrastruktury informatycznej, oprogramowania i Internetu. Szkoła posiadała 10 tabletów²³ i 14 laptopów²⁴, które zostały wykorzystane w następujący sposób: do dnia 31 grudnia 2020 r. uczniom wypożyczono dziewięć tabletów, a od stycznia 2021 r. z wypożyczonych tabletów korzysta trzech uczniów, natomiast siedmiu nauczycielom (41,2% ogółu) wypożyczono sześć laptopów i jeden tablet. Nie wystąpiły przypadki odmowy wypożyczenia tabletu albo komputera nauczycielowi z powodu braku sprzętu;

- ustalono, że podstawowym narzędziem do prowadzenia zajęć będzie dziennik elektroniczny Librus i platforma Microsoft Teams.

(akta kontroli str. 126-132, 281-286, 471-472, 498)

Dziennik elektroniczny Librus funkcjonował w Szkole od 1 września 2019 r. równoległe z dziennikami papierowymi. Dziennik ten stał się dokumentacją obowiązkową do rejestrowania kształcenia na odległość od 25 marca 2020 r.

(akta kontroli str. 160-170)

1.3. W latach szkolnych 2018/2019 - 2020/2021 w Szkole zatrudnionych było²⁵ odpowiednio, 18 (17 bez nauczyciela oddziału przedszkolnego)²⁶, 18 (17 bez nauczyciela oddziału przedszkolnego)²⁷ i 17 nauczycieli (16)²⁸.

(akta kontroli str. 141, 499)

W okresie objętym kontrolą godziny ponadwymiarowe²⁹ realizowało 10 (w roku szkolnym 2018/2019 i 2019/2020) i 11 nauczycieli w roku 2020/2021 (co stanowiło: 55,6% i 64,7% ogółu zatrudnionych). Pełnego pensum³⁰ nie posiadało w poszczególnych latach, odpowiednio, sześć (z 18 zatrudnionych tj. 33,3%), siedem (z 18 tj. 38,9%) i sześć osób (z 17 tj. 35,3%)³¹. Nauczyciele, którzy nie posiadali pełnego pensum (poza bibliotekarzem w roku szkolnym 2018/2019) byli zatrudnieni w innych szkołach i wspomagali realizację zadań w Szkole. Liczba godzin realizowanych przez tych nauczycieli odpowiadała ogólnej liczbie godzin danego przedmiotu³². Zajęcia w wymiarze pensum były realizowane przez jedną osobę w roku szkolnym 2018/2019 i jedną osobę - 2019/2020.

²¹ Np. język polski, język angielski i niemiecki – 2 razy w tygodniu, matematyka i informatyka, historia, biologia i chemia – raz w tygodniu.

²² Z języka polskiego i matematyki raz w tygodniu, a z języka angielskiego raz na 2 tygodnie (w godzinach od 13.10 do 15.20).

²³ W dniu 26.02.2020 r.: Gmina przekazała Szkole 10 tabletów Microsoft Surface Go z klawiaturą w ramach projektu grantowego Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, oś Priorytetowa III Cyfrowe kompetencje społeczeństwa, działanie 3.1. Działania szkoleniowe na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych w ramach „E-aktywni mieszkańcy województwa dolnośląskiego i lubuskiego.

²⁴ W dniu 03.09.2020 r. Gmina przekazała Szkole 10 laptopów (komputery przenośne) DELL Vostro wraz z oprogramowaniem komputerowym Office Standard 2019; a w dniu 01.03.2021 r. 4 komputery przenośne acer EXTENSA 15 wraz z oprogramowaniem Office Standard 2019. Sprzęt ten został zakupiony w ramach przyznanego grantu: Oś I Powszechny dostęp do szybkiego Internetu, działanie 1.1. Wyeliminowanie różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego Internetu o wysokich przepustowościach „Zdalna Szkoła”

²⁵ Łącznie z nauczycielami w oddziale przedszkolnym.

²⁶ W tym jeden nauczyciel do 11.12.2018 r. na zastępstwo za nauczyciela przebywającego na urlopie zdrowotnym.

²⁷ W tym jeden nauczyciel zatrudniony w okresie od 17.09.2019 r. do 03.11.2019 r.

²⁸ W przeliczeniu na pełen etat, odpowiednio: 12,1 (11,1 bez oddziału przedszkolnego); 13,5 (12,5) i 12,9 (11,9).

²⁹ W tym dyrektor, który realizował godziny ponadwymiarowe za zgodą organu prowadzącego.

³⁰ Tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, prowadzonych bezpośrednio z uczniem lub wychowankami albo na ich rzecz, o którym mowa w art. 42 ust. 3 Karty Nauczyciela.

³¹ Pełnego pensum nie posiadali nauczyciele przedmiotów takich jak m.in.: geografia, przyroda, chemia, fizyka, technika, biologia, wychowanie do życia w rodzinie, WOS, EDB oraz logopeda i bibliotekarz w roku szkolnym 2018/2019.

³² Rok szkolny 2018/2019: tygodniowy wymiar zajęć realizowanych przez te osoby: geografia 4 godziny, przyroda – 5, chemia – 4, fizyka – 4, biologia – 4, wychowanie do życia w rodzinie – 2, WOS – 2, EDB – 1, biblioteka – 8, logopedia 4, na 286,5 ogółem wymiaru godzin w Szkole. Rok szkolny 2019/2020: tygodniowy wymiar zajęć realizowanych przez te osoby: geografia

(akta kontroli str. 133-139, 252-262)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że godziny ponadwymiarowe przydzielane są nauczycielom pełnozatrudnionym w sytuacji, gdy nie ma zainteresowanego nauczyciela, który by realizował te godziny w ramach niepełnego wymiaru zajęć, lub nie ma możliwości uzupełnienia pensum nauczycielowi niepełnozatrudnionemu. Główne przyczyny realizowania godzin ponadwymiarowych przez nauczycieli to przede wszystkim konieczność realizacji podstawy programowej oraz liczba godzin z poszczególnych przedmiotów w stosunku do liczby nauczycieli posiadających odpowiednie kwalifikacje. Ponadto godziny ponadwymiarowe wynikają z realizowania przez nauczycieli zajęć w świetlicy. Przydział godzin świetlicowych jest uzależniony od możliwości czasowych nauczycieli oraz tygodniowego rozkładu zajęć nauczycieli.

Zatrudnienie nauczycieli w niepełnym tygodniowym wymiarze godzin wynikało z konieczności realizacji podstawy programowej z takich przedmiotów jak m.in. geografia, przyroda, technika, biologia, chemia, WOS oraz zapewnienia dzieciom opieki logopedy. Z uwagi na to, że nasza Szkoła jest mała godzin do zrealizowania z ww. przedmiotów jest niewiele, a jednocześnie nie jest możliwe zrealizowanie ich przez jednego nauczyciela.

(akta kontroli str. 272)

W Szkole nie wystąpiły przypadki odejść nauczycieli (np. na emeryturę, świadczenia kompensacyjne, urlopy dla poratowania zdrowia albo zwolnienie z pracy) bezpośrednio związane z pandemią w kraju. W kontrolowanym okresie pięciu nauczycieli przebywało na kwarantannie lub zwolnieniu związanym z zarażeniem COVID-19 (sytuacje takie miały miejsce w okresie od 29 września 2020 r. do 23 stycznia 2021 r.³³).

(akta kontroli str. 142)

Dyrektor wyjaśniła, że przebywanie nauczycieli na kwarantannie lub zwolnieniu lekarskim związanym z zarażeniem COVID-19 nie uniemożliwiło pracy szkoły, lecz ją nieznacznie utrudniło (np. konieczność zawieszenia zajęć w oddziale przedszkolnym na trzy dni, zorganizowanie doraźnych zastępstw lub odwołanie lekcji).

(akta kontroli str. 281-286)

Dyrektor wskazała, że diagnozował braki kadrowe poprzez analizę kwalifikacji nauczycieli zatrudnionych w szkole w stosunku do potrzeb wynikających z ramowych planów nauczania oraz konieczności zapewnienia uczniom niezbędnej pomocy psychologiczno – pedagogicznej oraz stażu pracy nauczycieli zatrudnionych w szkole pod kątem możliwości skorzystania z uprawnień emerytalnych lub świadczenia przedemerytalnego. Ponadto monitorowano badania okresowe oraz zwolnienia lekarskie pod kątem możliwości skorzystania przez nauczycieli z urlopu dla poratowania zdrowia.

Natomiast przeciwdziałanie brakom kadrowym odbywało się m.in. poprzez: ustne uzgodnienia i porozumienia z dyrektorami innych szkół gminnych dotyczące możliwości pozyskania nauczycieli do pracy (szczególnie w niepełnym wymiarze godzin)³⁴; poszukiwanie pracowników za pośrednictwem Powiatowego Urzędu

5 godzin, technika - 2, chemia - 4, fizyka - 4, biologia - 5, wychowanie do życia w rodzinie - 2, WOS - 2, EDB - 1, logopedia 4, pedagog szkolny - 6; na 294,5 ogółem wymiaru godzin w Szkole. Rok szkolny 2020/2021: tygodniowy wymiar zajęć realizowanych przez te osoby: geografia - 4 godziny, przyroda - 2, technika - 2, chemia - 4, fizyka - 4, biologia - 4, wychowanie do życia w rodzinie - 2, WOS - 2, EDB - 1, plastyka - 3, muzyka - 3, logopedia 4, na 295 ogółem wymiaru godzin w Szkole.

³³ Czas trwania zwolnień wynosił od 7 do 15 dni.

³⁴ Zatrudniono w ten sposób nauczyciela: biologii, geografii, chemii, fizyki, WOS, EDB, nauczyciela logopedy.

Pracy w Żaganiu³⁵ oraz stronę internetową Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wielkopolskim³⁶; dofinansowywanie podjętych przez nauczycieli studiów podyplomowych zgodnych z potrzebami szkoły (np. doradztwo zawodowe).

W bieżącym roku szkolnym nie wystąpiły sytuacje zwiększonych trudności z pozyskaniem odpowiedniej liczby wykwalifikowanych nauczycieli.

(akta kontroli str. 281-286)

W toku kontroli badaniem objęto prawidłowość powierzenia nauczycielom zajęć w roku szkolnym 2020/2021 i ustalono, że nauczyciele posiadali kwalifikacje odpowiednie do realizowanych zajęć edukacyjnych (badanie przeprowadzono w odniesieniu do dwóch³⁷ z 17 nauczycieli tj. 11,8% zatrudnionych w Szkole).

(akta kontroli str. 210)

Na podstawie przedłożonej w toku kontroli dokumentacji stwierdzono, że w przypadku trzech nauczycieli klas I-VIII przekroczony został limit godzin ponadwymiarowych³⁸, określony w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela³⁹ (dalej: *Karta nauczyciela*). Sytuacje takie dotyczyły:

- nauczyciela języka polskiego w roku szkolnym 2018/2019 - przekroczenie limitu o jedną godzinę⁴⁰;
- nauczyciela matematyki i informatyki w roku szkolnym 2018/2019: w okresie do 11 grudnia 2018 r. - przekroczenie limitu o cztery, a od 12 grudnia 2018 r. o 1,5 godziny⁴¹;
- nauczyciela języka niemieckiego i angielskiego - w roku szkolnym 2018/2019: w okresie do 11 grudnia 2018 r. przekroczenie limitu o pół godziny, a od 12 grudnia 2018 r. o jedną godzinę⁴²; w roku szkolnym 2019/2020: przekroczenie maksymalnego wymiaru o 1,5 godziny⁴³;
- nauczyciela wspomagającego dla ucznia z zespołem Aspergera, pełniącego funkcję pedagoga szkolnego, prowadzącego zajęcia rewalidacyjne oraz zajęcia z doradztwa zawodowego (w I półroczu roku szkolnego 2019/2020 - przekroczenie o 0,5 godziny⁴⁴, a w II półroczu o 4 godziny⁴⁵; w II półroczu roku szkolnego 2020/2021- przekroczenie o 1,5 godziny⁴⁶).

(akta kontroli str. 252-262)

Dyrektor wyjaśniła, że *było to spowodowane zwiększeniem liczby oddziałów w szkole w roku szkolnym 2018/2019, posiadaniem przez nauczycieli kwalifikacji do nauczania dwóch przedmiotów, prowadzenie zajęć rewalidacyjnych, wykonywanie zadań pedagoga szkolnego przez nauczyciela wspomagającego ucznia z zespołem Aspergera. Ponadto ww. nauczyciele prowadzili zajęcia w świetlicy. Przydział godzin*

³⁵ W ten sposób zatrudniono nauczyciela wspomagającego dla ucznia z zespołem Aspergera we wrześniu 2018 r., nauczyciela na zastępstwo w edukacji wczesnoszkolnej z powodu przebywania nauczyciela na urlopie dla poratowania zdrowia od września 2020 r.

³⁶ W ten sposób zatrudniono nauczyciela na zastępstwo w edukacji wczesnoszkolnej z powodu przebywania nauczyciela na urlopie dla poratowania zdrowia od lutego 2020 r.

³⁷ Nauczyciela, któremu powierzono w roku szkolnym nauczanie: fizyki i techniki oraz nauczyciela biologii, chemii i wychowanie do życia w rodzinie.

³⁸ Od pół godziny do czterech godzin.

³⁹ Dz.U. z 2019 r. poz. 2215 ze zm.

⁴⁰ Faktyczna liczba godzin ponadwymiarowych - 10, maksymalna - 9.

⁴¹ Do 11.12.2018 r. faktyczna liczba godzin ponadwymiarowych 13,5; maksymalna - 9,5, od 12.12. 2018 r. faktyczna liczba godzin ponadwymiarowych - 11, maksymalna 9,5.

⁴² Do 11.12.2018 r. faktyczna liczba godzin ponadwymiarowych - 10, maksymalna - 9,5; od 12.12.2018 r. faktyczna liczba godzin ponadwymiarowych - 10, maksymalna - 9.

⁴³ Liczba godzin ponadwymiarowych - 10,5, maksymalna - 9.

⁴⁴ Liczba godzin ponadwymiarowych - 11, maksymalna - 10,5,

⁴⁵ Liczba godzin ponadwymiarowych - 14, maksymalna 10.

⁴⁶ Liczba godzin ponadwymiarowych - 11,5; maksymalna - 10.

zajęć w świetlicy jest zależny od dyspozycyjności nauczycieli. Przekroczenie maksymalnego wymiaru godzin ponadwymiarowych w przypadku ww. nauczycieli było niewielkie, a tym samym nie byłoby zasadne zatrudnienie dodatkowych nauczycieli na te godziny. Wykonywanie zadań pedagoga przez nauczyciela wspomagającego jest korzystne dla uczniów, bowiem nauczyciel ten jest dostępny w Szkole codziennie i dlatego nie podjęłam działań mających na celu zatrudnienie nowej osoby na stanowisko pedagoga, w wymiarze 6 godzin tygodniowo.

(akta kontroli str. 330-334)

W Szkole funkcjonował oddział przedszkolny, do którego w kontrolowanym okresie uczęszczały dzieci 4, 5 i 6-letnie⁴⁷.

Stosownie do art. 42 ust. 7 pkt 3c Karty nauczyciela organ prowadzący Szkołę określa tygodniowy wymiar godzin zajęć nauczycieli przedszkoli i innych placówek przedszkolnych pracujących z grupami obejmującymi dzieci 6-letnie i dzieci młodsze, z tym że wymiar ten nie może przekraczać 25 godzin.

W Uchwale Rady Gminy Żagań z dnia 26 lipca 2018 r. numer XXXVI/253/18 w sprawie zasad udzielania i rozmiaru zniżek (...) ⁴⁸, nie określono tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli przedszkoli i innych placówek przedszkolnych pracujących z grupami obejmującymi dzieci 6-letnie i dzieci młodsze.

(akta kontroli str. 215-218, 225)

Sekretarz Gminy wyjaśniła, że w uchwale z lipca 2018 r. z powodu błędu komputerowego nie zapisała się część tabeli. Projekt tej uchwały odnosił się również do nauczycieli przedszkola. W związku z powyższym na najbliższej sesji Rada Gminy dokona zmiany przedmiotowej uchwały.

(akta kontroli str. 219-220)

W przedłożonym projekcie uchwały w sprawie zmiany uchwały Rady Gminy numer XXXVI/253/18 z dnia 26 lipca 2018 r. tygodniowy, obowiązkowy wymiar zajęć dla nauczycieli dzieci od 3-6 lat ustalono na 23 godziny.

(akta kontroli str. 221-222)

W arkuszach organizacji Szkoły na lata 2018/2019-2020/2021 wskazywano, że obowiązkowy wymiar zajęć dla nauczyciela oddziału przedszkolnego wynosił: 22 godziny (2018/2019) i 23 godziny (2019/2020 i 2020/2021).

(akta kontroli str. 405-410)

Dyrektor wyjaśniła, że: *W roku szkolnym 2018/2019 omyłkowo przyjąłam tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin dla nauczycieli przedszkoli i innych placówek przedszkolnych pracujących z grupami dzieci 6-letnich określony w Karcie nauczyciela, mimo tego, że do oddziału przedszkolnego uczęszczały dzieci zarówno 6-letnie jak i 4 oraz 5 letnie. W latach 2019/2020-2020/2021 błędnie przyjąłam tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć dydaktycznych dla nauczycieli w grupie 5 i 6 lat określony w uchwale Rady Gminy Żagań numer XVII/125/16 z dnia 29 czerwca 2016 r. ⁴⁹, bowiem przeoczyłam fakt, że uchwała ta straciła moc z dniem 31 sierpnia 2018 r.*

⁴⁷Według stanu na: 30 września 2018 r. (sześciolatki – 4, pięciolatki – 5, czterolatki – 5), 30 września 2019 r. (sześciolatki – 4, pięciolatki – 6, czterolatki – 3); 30 września 2020 r. (sześciolatki – 6, pięciolatki – 5, czterolatki – 4).

⁴⁸ Uchwała w sprawie zasad udzielania i rozmiaru zniżek oraz zwolnienia z tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć dla dyrektorów, wicedyrektorów oraz nauczycieli pełniących stanowiska kierownicze w placówkach oświatowych oraz tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć dla niektórych nauczycieli, a także zasad łączenia różnych wymiarów pensum w ramach jednego etatu.

⁴⁹ Uchwała w sprawie zasad obniżenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dla dyrektorów szkół, pedagogów, logopedów, psychologów, ustalenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć nauczycieli realizujących w ramach

(akta kontroli str. 223-224)

1.4. Dyrektor weryfikowała czas pracy nauczycieli realizujących zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze, prowadzone bezpośrednio z uczniami określone

w ramach pensum na podstawie wpisów do dzienników zajęć lekcyjnych (do 13 marca 2020 r. prowadzonych w formie papierowej, a od 25 marca 2020 r. formie elektronicznej) oraz dziennikach zajęć dodatkowych⁵⁰ (prowadzonych w formie papierowej). Weryfikacja ta była prowadzona na bieżąco (zarówno w okresie nauki zdalnej jak i stacjonarnej), a jej przeprowadzenie odnotowywano.

(akta kontroli str. 281-286)

W okresie zawieszenia zajęć w Szkole (tj. w dniach 12-25 marca 2020 r.) nauczyciele realizowali zadania polegające m.in. na:

- prowadzeniu zajęć opiekuńczych w świetlicy dniach 12-13 marca 2020 r.,
- udziale w posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu 12 marca 2020 r.⁵¹, 13 marca 2020 r.⁵². i w dniu 20 marca 2020 r.⁵³;
- zapewnieniu higieny w pomieszczeniach klasowych poprzez usunięcie z pomieszczeń klasowych wszelkich pomocy dydaktycznych, które zbierają kurz;
- rozpoznaniu sytuacji wśród uczniów i rodziców dotyczącej logowania się w dzienniku elektronicznym Librus oraz pomocy w rozwiązaniu trudności z logowaniem i zadbaniem o to, by wszyscy uczniowie i rodzice mieli dostęp do Librusa (loginy i hasła);
- opracowaniu informacji dla uczniów i rodziców o kształceniu na odległość z uwzględnieniem higieny pracy uczniów oraz bezpieczeństwa w sieci – zamieszczenie ich w dzienniku elektronicznym i na stronie internetowej szkoły;
- opracowaniu informacji dla rodziców: jak zorganizować dzieciom warunki do pracy w domu, jak motywować i wspierać dzieci do systematycznej nauki poza szkołą, jak zadbać o bezpieczeństwo w sieci;
- przygotowaniu Przedmiotowych Systemów Oceniania na czas zdalnego nauczania;
- zapoznaniu z Poradnikiem kształcenia na odległość opracowanym przez MEN.

(akta kontroli str. 111-122, 171-175, 281-286)

Liczba niezrealizowanych godzin w okresie nauki zdalnej (październik-grudzień 2020) wyniosła 55 (tj. 2,3% ogółu zaplanowanych) i była wyższa niż w okresie nauki stacjonarnej (październik-grudzień 2019) – 40,5 (1,7%).

Przyczyną niezrealizowania wszystkich zajęć w okresie październik-grudzień 2020 r. były zwolnienia lekarskie bądź kwarantanna nauczycieli.

W latach szkolnych 2019/2020 i 2020/2021 dyrektor nie dokonywał modyfikacji czasu trwania lekcji.

(akta kontroli str. 158-159)

---

stosunku pracy obowiązki określone dla stanowisk o różnym tygodniowym obowiązkowym wymiarze godzin oraz ustalenia tygodniowego wymiaru godzin zajęć pedagogów, psychologów, logopedów zatrudnionych w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Gminę Żagań

⁵⁰ Zajęć w świetlicy i bibliotece szkolnej, kół zainteresowań i pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

⁵¹ Tematem rady było: omówienie sytuacji związanej z zagrożeniem rozprzestrzeniania się COVID-19, przedstawienie informacji ze spotkania dyrektorów z Wójtem Gminy Żagań.

⁵² Tematem rady było szkolenie z procedur organizowania egzaminu ósmoklasisty, ustalenie składu zespołów nadzorujących.

⁵³ Tematem rady była praca nad wytycznymi MEN, próba zapoznania się z platformami internetowymi ZOOM i Quizizz – krótkie szkolenie

Zajęcia dydaktyczno-wychowawcze po 25 marca 2020 r. były realizowane głównie poprzez:

- wysyłanie do uczniów wiadomości z omówieniem lekcji i z zadaniami do samodzielnego wykonania (wysyłane poprzez dziennik elektroniczny Librus, pocztą mailową Messenger, WhatsApp);
- połączenia wideo przez Skype (klasy młodsze), WhatsApp, Ms Teams (klasy starsze);
- rozmowy telefoniczne.

(akta kontroli str. 182-195, 411-412)

Dyrektor wskazała, że: posiada wiedzę na temat zajęć realizowanych w formie wiadomości wysyłanych do uczniów (kopię wiadomości przesłanych do uczniów nauczyciele przesyłali do dyrektora). Informacje na temat pozostałych form pozyskiwano podczas rozmów telefonicznych z nauczycielami. Dominowała forma realizacji polegająca na wysyłaniu wiadomości do uczniów z instrukcją do pracy samodzielnej. Nie jest jednak możliwe wskazanie ile ze zrealizowanych lekcji polegało na wysłaniu materiału do samodzielnej pracy ucznia, ile na połączeniu online z oddziałem klasowym, a ile w innej formie.

Po ponownym wprowadzeniu zdalnego nauczania (w roku szkolnym 2020/2021) wszystkie zajęcia (również pozalekcyjne: koła zainteresowań i z pomocy psychologiczno – pedagogicznej) są prowadzone poprzez platformę Microsoft Teams w formie lekcji wideo w całości lub w części (tzw. praca indywidualna, samodzielna ucznia pod kierunkiem nauczyciela podczas połączenia wideo). Wszystkie realizowane zajęcia polegają na połączeniu on-line nauczyciela z oddziałem klasowym.

(akta kontroli str. 411-412)

Do prowadzenia lekcji w okresie zdalnego nauczania nauczyciele najczęściej wykorzystywali: dziennik elektroniczny Librus, Zoom, Skype, Ms Teams, Quizizz, Class Dojo, stronę internetową Szkoły oraz Facebook.

(akta kontroli str. 182-195, 281-286)

Do trudności napotkanych w czasie kształcenia na odległość dyrektor zaliczył m.in.: problemy rodziców z logowaniem się do dziennika elektronicznego Librus, brak regularnego kontaktu z niektórymi uczniami (szczególnie ze starszych klas) podczas kształcenia na odległość, nieuczestniczenie przez niektórych uczniów kl. IV-VIII w zajęciach tzw. pracy samodzielnej, niedołączanie do spotkania na Teams, niewłaściwe zachowanie niektórych uczniów podczas zajęć na platformie Teams (np. prowadzenie pomiędzy sobą rozmów na czacie niezwiązanych z tematem lekcji), problemy niektórych uczniów i rodziców z korzystaniem z platformy Teams (pomimo przeprowadzenia lekcji instruktażowych); niewłączanie kamer przez uczniów (szczególnie w kl. VII-VIII) podczas lekcji na Teams, pojedyncze przypadki tzw. "wyrzucania z zajęć" z powodu słabego połączenia internetowego i czasowego braku możliwości połączenia na Teams.

(akta kontroli str. 331-334)

Frekwencja w okresie nauki zdalnej⁵⁴ wynosiła średnio 87,3%⁵⁵ i była niższa niż w okresie nauki stacjonarnej⁵⁶ - 93,7%⁵⁷.

(akta kontroli str. 226-230)

⁵⁴ Październik - grudzień 2020 r.

⁵⁵ 2020 r.: październik - 81%; listopad – 90%; grudzień 91%.

⁵⁶ Październik-grudzień 2019 r.

⁵⁷ 2019 r.: październik - 94%; listopad – 94%; grudzień-93%.

Analiza czasu pracy trzech nauczycieli (15% z zatrudnionych w roku szkolnym 2019/2020) i sposobu jej weryfikacji przez dyrektora wykazała, m.in., że:

- ustalony nauczycielom wymiar godzin był prawidłowy, nie przekraczał dopuszczalnych limitów;
- liczba godzin zrealizowanych przez nauczyciela odpowiadała liczbie zaplanowanej w arkuszu organizacyjnym;
- nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze prowadzili zajęcia w każdym dniu tygodnia;
- dyrektor weryfikował: liczbę zrealizowanych zajęć dydaktyczno-wychowawczych, w świetlicy i bibliotece i pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielonej uczniom oraz realizację podstawy programowej monitorując wpisy w dziennikach zajęć.

(akta kontroli str. 319-320)

1.5. W kontrolowanym okresie w Szkole pracowało łącznie 26 nauczycieli⁵⁸, z których 22 podnosiło swoje kwalifikacje⁵⁹ uczestnicząc m.in. w szkoleniach/kursach/warsztatach, szkoleniowych radach pedagogicznych, studiach podyplomowych. Dotyczyły one m.in. posługiwania się technologiami informatycznymi wykorzystywanymi do nauki zdalnej i uczestniczyło w nich 12 z 18 (tj. 66,7%) nauczycieli zatrudnionych w roku szkolnym 2019/2020 i dziewięciu z 17 (52,9%) nauczycieli zatrudnionych w roku szkolnym 2020/2021. Szkolenia te dotyczyły m.in. pracy z platformą Teams, obsługi dziennika elektronicznego Librus, efektywnego realizowania nauczania hybrydowego przyrody i biologii w szkole podstawowej, nauczania zdalnego przedszkolaków i uczniów klas 1-3, TIK dla anglistów, organizacji lekcji matematyki online, innowacyjnego wykorzystania usługi MS Office 365 w realizacji podstawy programowej, prowadzenia sprawdzianów oraz testów online, odbierania rozwiązań i przekazywania informacji zwrotnej, tworzenia quizów na platformie Quizizz.

(akta kontroli str. 235-251)

Badanie trzech (15%) losowo wybranych nauczycieli, spośród 18 zatrudnionych w szkole w roku szkolnym 2019/2020 wykazało, że:

- każdy z nauczycieli podnosił swoją wiedzę ogólną i zawodową uczestnicząc w kursie/szkoleniu i/lub w szkoleniowej Radzie Pedagogicznej (art. 12 ust. 3 Karty Nauczyciela);
- nauczyciele uczestniczyli łącznie w 21 szkoleniach/kursach/szkoleniowych Radach Pedagogicznych, z czego dominującą część stanowiły kursy/szkolenia (90,5%), następnie szkoleniowe Rady Pedagogiczne (9,5%);
- łączny czas, który przeznaczyci nauczyciele na doskonalenie wyniósł 78,5 godziny, w tym 66,5 godziny na kursy/szkolenia (84,7%) i 12 godzin na szkoleniowe Rady Pedagogiczne (15,3%);
- jedna szkoleniowa Rada Pedagogiczna, w której uczestniczyli nauczyciele objęci badaniem, odbyła się w czasie zawieszenia zajęć w marcu 2020 r.;

⁵⁸ W tym: 11 nauczycieli przez cały okres, sześciu nauczycieli tylko w roku szkolnym 2018/2019, jeden nauczyciel w roku szkolnym 2018/2019 i 2019/2020, czterech nauczycieli w roku szkolnym 2019/2020 i 2020/2021, dwóch nauczycieli w roku szkolnym 2019/2020, dwóch nauczycieli w roku szkolnym 2020/2021.

⁵⁹Kwalifikacji zawodowych, w kontrolowanym okresie, nie podnosił: emerytowany nauczyciel, zatrudniony w bibliotece, w roku szkolnym 2018/2019, w wymiarze 8 godzin tygodniowo; emerytowany nauczyciel chemii, w roku szkolnym 2019/2020, w wymiarze 4 godzin tygodniowo; pedagog szkolny, zatrudniony w okresie od 17.09.2019 r. do 03.11.2019 r., w wymiarze 6 godzin tygodniowo, nauczyciel muzyki, w wymiarze 4 godzin tygodniowo, zatrudniona od 17.10.2017 r. do 11.12.2018 r., na zastępstwo, w związku z urlopem zdrowotnym innego nauczyciela.

- szkolenia, w których uczestniczyli nauczyciele wiązały się z wykonywaniem pracy dydaktyczno-wychowawczej.

(akta kontroli str. 335-336)

Dyrektor Szkoły, odnosząc się do ewidencjonowania i monitorowania czasu pracy nauczycieli w zakresie zajęć i czynności związanych z przygotowaniem do zajęć i samokształceniem (art. 42 ust. 2 pkt 3 Karty Nauczyciela) wyjaśniła, że: *Czynności nauczyciela w tym zakresie nie są ewidencjonowane. Rzetelne monitorowanie faktycznego czasu pracy w ramach zajęć i czynności związanych z przygotowaniem do zajęć, samokształceniem i doskonaleniem nie jest możliwe, ponieważ czynności te nauczyciel wykonuje w większości poza szkołą. Dyrektor nie rozlicza nauczycieli według ilości czasu przeznaczanego na realizację tych zadań. Dyrektor rozlicza nauczycieli na podstawie wykonanych zadań, osiągniętych rezultatów. Zgodnie z art. 42 ust. 7a Karty Nauczyciela rejestrowane i rozliczane w okresach tygodniowych są tylko zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze, prowadzone bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz (wpisy w dziennikach lekcyjnych, dziennikach innych zajęć). Zajęcia i czynności związane z przygotowaniem się do zajęć, samokształceniem i doskonaleniem zawodowym nie wymagają ewidencjonowania, a ich realizacja nie musi odbywać się jedynie w szkole (dyrektor nie ma podstaw prawnych do prowadzenia takiej ewidencji).*

Monitorowanie efektów tych zadań realizowane było m.in. poprzez:

- obserwację zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami przez nauczyciela;
- ocenę poziomu przygotowania nauczyciela do zajęć;
- obserwację stosowanych metod i narzędzi pracy, w tym indywidualizowanie procesu nauczania;
- analizę efektów kształcenia, tj. wyników w nauce osiąganych przez uczniów, udział uczniów w konkursach i olimpiadach, wyników egzaminów zewnętrznych;
- rejestrowanie udziału nauczycieli w zorganizowanych formach doskonalenia zawodowego.

Dyrektor wskazała, że: *w trakcie nauki zdalnej monitorowanie czasu pracy nauczycieli, o którym mowa w art. 42 ust. 1 pkt 3 Karty Nauczyciela, opiera się głównie o analizę efektów kształcenia, tj. wyników w nauce osiąganych przez uczniów, udział uczniów w konkursach i olimpiadach, wyników egzaminów zewnętrznych oraz rejestrowanie udziału nauczycieli w zorganizowanych formach doskonalenia zawodowego.*

(akta kontroli str. 330-334, 413-459)

W latach 2018-2020 kwota środków zaplanowanych na doksztalcenie i doskonalenie nauczycieli⁶⁰ oraz kwota środków wydatkowanych na ten cel wynosiła, odpowiednio: 6.518 zł i 5.735,51 zł (88%); 6.512 zł i 6.508,04 zł (100%); 6.254 zł i 5.987,90 zł (95,2%).

(akta kontroli str. 263-265)

Dyrektor wyjaśniła, że przyczyną niepełnego wykorzystania środków zaplanowanych na szkolenia był fakt, że *rzeczywiste koszty szkoleń były niższe niż planowane, nauczyciele rezygnowali z niektórych szkoleń uwzględnionych przy planowaniu wydatków, a w 2020 r. nie wszystkie zaplanowane szkolenia się odbyły.*

(akta kontroli str. 270-271)

⁶⁰ Rozdział 80146 – doksztalcenie i doskonalenie nauczycieli.

W okresie objętym kontrolą nie wystąpiły przypadki odmowy nauczycielowi dofinansowania do szkolenia/kursu/studiów.

(akta kontroli str. 263-265)

1.6. W zakresie ewidencjonowania i monitorowania czasu pracy nauczyciela, polegającego na wykonywaniu innych zajęć i czynności wynikających z zadań statutowych szkoły, w tym zajęć opiekuńczych i wychowawczych (art. 42 ust. 2 pkt 2 Karty Nauczyciela) dyrektor Szkoły wyjaśniła, że *nie ma możliwości pełnego rozliczenia nauczyciela z 40 godzinnego tygodnia pracy, ponieważ na podstawie art. 42 ust. 7a nauczyciel jest zobowiązany do rejestrowania zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami. Dyrektor rozlicza tylko te zajęcia w okresach tygodniowych zgodnie z pensum nauczyciela.*

(akta kontroli str. 273-274)

Monitorowanie czasu pracy nauczyciela związanego z wykonywaniem czynności wymienionych w art. 42 ust. 2 pkt 2 Karty Nauczyciela odbywało się poprzez sprawdzanie/zapoznanie się m.in. z:

- listami obecności z zebrań Rad Pedagogicznych, zespołów przedmiotowych, zespołów ds. wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania ucznia z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, z zebrań z rodzicami (w przypadku spotkań online - zapis z czatu spotkania);
- z wpisami w dzienniku z przeprowadzanych przez nauczyciela indywidualnych spotkań z rodzicami, wycieczek szkolnych, zawodów, uroczystości, akcji szkolnych;
- organizowanymi konkursami przedmiotowymi i innymi tematycznymi o zasięgu klasowym i szkolnym (protokoły lub sprawozdania z ich przeprowadzenia);
- wykazem osób uczestniczących w zespołach nadzorujących egzaminy;
- sprawozdaniami z pracy dydaktyczno – wychowawczej składanych przez nauczycieli na zakończenie każdego półrocza (zapisy w zeszycie protokołów, sprawozdania) oraz z realizowanych programów profilaktycznych;
- sprawozdaniami ze szkolnych akcji i uroczystości przygotowywanych na stronę internetowa szkoły;
- kartami wycieczek szkolnych⁶¹;
- raportami zespołów ds. ewaluacji wewnętrznej po przeprowadzonych ewaluacjach;
- arkuszami autoanalizy pracy nauczyciela składanymi przez nauczycieli po zakończeniu roku szkolnego⁶².

(akta kontroli str. 252-262, 273-280, 500-515, 525-526)

Dyrektor monitorowała obciążenie pracą poszczególnych nauczycieli w cyklu rocznym (rok szkolny) poprzez rejestr zorganizowanych przez nauczycieli imprez i uroczystości szkolnych, przygotowywanie uczniów do konkursów, udział w projektach, akcjach pomocowych, zaangażowanie w organizację obchodów uroczystości państwowych i środowiskowych oraz arkusze autoanalizy pracy nauczyciela składanymi przez nauczycieli po zakończeniu roku szkolnego.

⁶¹ Zawierającymi dane m.in. o terminie i celu wycieczki, liczbie uczestników, godzinie wyjazdu i powrotu.

⁶² Arkusz zawierał m.in. dane dotyczące: zadań przydzielonych nauczycielowi i podjętych przez nauczyciela z własnej inicjatywy, działań podejmowanych w celu integracji zespołu klasowego, ,

Pozyskane w ten sposób informacje były uwzględniane przy podziale środków na dodatki motywacyjne i nagrody.

(akta kontroli str. 273-280)

W zakresie sposobu organizowania pracy nauczycielom dyrektor wyjaśniła, że: Na początku roku szkolnego zespół nauczycieli opracowuje kalendarz imprez i uroczystości szkolnych oraz harmonogram konkursów i akcji (np. zbiórka baterii, karmy dla zwierząt). Każdy nauczyciel ma możliwość zadeklarowania udziału w organizacji wybranej przez siebie uroczystości, opieki nad akcjami i zbiórkami szkolnymi. W przypadku zbyt małej liczby chętnych nauczycieli do zaangażowania się w konkretne zadanie, dyrektor zleca je wybranym nauczycielom. Przy wyznaczaniu nauczycieli do organizacji imprez i uroczystości dyrektor bierze pod uwagę specyfikę nauczanych przedmiotów i nie angażuje zbytnio nauczycieli przedmiotów egzaminacyjnych (polonistów, matematyków i nauczycieli języków obcych).

(akta kontroli str. 273-274, 516-524, 527-533)

Zakres przedmiotowy i godzinowy zajęć pozalekcyjnych został opisany w obszarze drugim niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Zajęcia z pomocy psychologiczno-pedagogicznej i zajęcia świetlicowe prowadzone były w ramach tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin.

Nie stwierdzono przypadków nieodpłatnego wykonywania przez nauczycieli przydzielonych im zajęć w ramach 40 godzinnego tygodnia pracy.

(akta kontroli str. 252-262)

1.7.-1.8. W Szkole przyjęto system⁶³, w którym sale lekcyjne przypisane są do danego oddziału klasowego, a nie przedmiotu. Według oświadczenia dyrektora w przypadku braku w danej sali pomocy dydaktycznych niezbędnych do zrealizowania lekcji, pomoce te były przynoszone przez nauczyciela z gabinetu, w którym się znajdowały lub z biblioteki.

Oględziny sal lekcyjnych, w których zajęcia odbywał oddział przedszkolny, klasa I-IV i VI-VIII⁶⁴ wykazało m.in., że: sale lekcyjne wyposażone były w sposób umożliwiający realizację podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej - określonej w rozporządzeniu MEN w sprawie podstawy programowej⁶⁵. tj. m.in. laptopy z dostępem do Internetu, tablicę interaktywną i projektor multimedialny.

(akta kontroli str. 337-344)

Brak pełnego wyposażenia, w odniesieniu do wymienionego w ww. rozporządzeniu, stwierdzono w sali klasy III (brak tablicy interaktywnej).

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że: *Pomieszczenie to funkcjonuje jako sala lekcyjna od 1 września 2018 r. Obecnie jest to jedyne pomieszczenie klasowe, które nie jest wyposażone w tablicę interaktywną. W 2019 r. Szkoła skorzystała z programu "Aktywna tablica" i zakupiono dwie sztuki takich tablic (tyle, ile można było zgodnie z dotacją), które zostały zamontowane w pomieszczeniach klas starszych, w których w większym stopniu wykorzystywana jest tablica multimedialna przy realizowaniu*

⁶³ System taki funkcjonował w całym okresie objętym kontrolą.

⁶⁴ W roku szkolnym 2020/2021 w Szkole nie było klasy V.

⁶⁵ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. poz. 356, ze zm.).

podstawy programowej z takich przedmiotów jak: przedmiotów takich jak: matematyka, biologia, geografia. W bieżącym roku planowane jest złożenie do organu prowadzącego wniosku o dofinansowanie zakupu tablicy w ramach programu "Aktywna tablica SPE". Otrzymanie dofinansowania umożliwi wyposażenie w tablicę multimedialną również pomieszczenia kl. III.

(akta kontroli str. (akta kontroli str. 337-347)

W żadnej sali nie było tablicy z pięciolinia wymagana do nauczania muzyki.

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że: *Z informacji przekazanej mi przez nauczyciela muzyki wynika, że tablica z pięciolinia nie jest potrzebna na wszystkich lekcjach. Uczniowie mają pięciolinie zarówno w podręcznikach jak i zeszytach ćwiczeń, co jest wystarczające do realizacji podstawy programowej. Ponadto nauczyciel muzyki wskazał, że rysuje pięciolinie na tablicy jeśli jest to konieczne do realizacji tematu lekcji.*

(akta kontroli str.337-347)

Ponadto stwierdzono, że w sali, w której odbywały się zajęcia klasy I i III nie było tablicy gładkiej z liniaturą lub siecią kwadratową (mimo wskazania w ww. rozporządzeniu w sprawie podstawy programowej, że tablica taka powinna się znajdować w salach I-III).

Dyrektor wyjaśniła, że: *W mojej ocenie nie konieczne posiadanie takiej tablicy we wszystkich salach klas I-III. Sala klasy I jest wyposażona w tablicę interaktywną, projektor i laptopy z dostępem do internetu, a tym samym możliwe było wyświetlenie tablicy z liniaturą lub siecią kwadratową. Natomiast w klasie III, w mojej ocenie, taka tablica nie jest niezbędna, ponieważ dzieci umieją już pisać.*

(akta kontroli str. 337-347)

Stosownie do zapisów ww. rozporządzenia *ważne jest, aby szkoła dysponowała miejscem do wykonywania działań technicznych przez uczniów, dostosowanym do liczby uczniów i odpowiednio wyposażonym do działań wytwórczych.* Szkoła nie posiadała pomieszczenia do realizacji zajęć z przedmiotu technika.

(akta kontroli str. 337-344)

Dyrektor wyjaśniła, że: *Zajęcia techniczne uczniowie realizują w swoich klasach, z uwagi na brak możliwości wydzielenia w Szkole pomieszczenia do realizacji zajęć technicznych. Jednocześnie nadmieniam, że realizowane tematy zajęć nie wymagały wykorzystywania szczególnych narzędzi do działań wytwórczych.*

(akta kontroli str. 345-347)

W pracowni informatycznej znajdowały się dwie drukarki i skaner oraz dziewięć stanowisk komputerowych dla uczniów. W roku szkolnym 2018/2019 liczba uczniów w trzech⁶⁶ z siedmiu oddziałów klasowych przekraczała liczbę stanowisk komputerowych, odpowiednio o dwóch, czterech i jednego; w roku szkolnym 2019/2020 i 2020/2021 liczba uczniów w dwóch (w każdym roku) z siedmiu⁶⁷ oddziałów klasowych przekraczała liczbę stanowisk komputerowych, a przekroczenie wynosiło od jednego do sześciu uczniów. Mimo wymogów w tym zakresie sformułowanych w rozporządzeniu w sprawie podstawy programowej w tych oddziałach nie zapewniono każdemu uczniowi dostęp do komputera z Internetem. W pozostałych oddziałach klas I-VIII liczba uczniów była równa lub mniejsza niż liczba stanowisk komputerowych.

⁶⁶ Do klasy II uczęszczało 11 uczniów, do klasy IV - 13, do klasy VI - 10.

⁶⁷ W roku szkolnym 2019/2020 do klasy III uczęszczało 10 uczniów, a do klasy V- 14, w roku szkolnym 2020/2021 w klasie IV było 11 uczniów, a w klasie 16 – 15.

(akta kontroli str. 337-344)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że Szkoła korzysta z pracowni komputerowej uzyskanej w 2007 r. w ramach projektu „Pracownie komputerowe dla szkół”. Niewystarczająca liczba stanowisk komputerowych wynikała z braku środków finansowych na zakup dodatkowych komputerów.

Podczas zajęć z informatyki w oddziałach o liczbie uczniów większej niż liczba stanowisk komputerowych część uczniów siadała przy stanowisku komputerowym w parach. Na kolejnych zajęciach uczniowie siedzący wcześniej w parach siadali pojedynczo przy stanowisku komputerowym, tak, aby każdy uczeń miał możliwość pracy samodzielnej z komputerem. Ponadto, w związku z powyższym, nauczyciel często stosował na zajęciach metodę pracy w parach np. przy tworzeniu różnego rodzaju projektów.

Obecnie szkoła uzyskała wsparcie od organu prowadzącego w postaci 14 laptopów z programu rządowego „Zdalna szkoła”. Po powrocie do pełnego stacjonarnego nauczania planuje się przeznaczyć 13 szt. laptopów na wyposażenie pracowni komputerowej (1 laptop będzie niezbędny do tablicy multimedialnej), co pozwoli na zapewnienie każdemu uczniowi samodzielnej pracy podczas zajęć z informatyki.

(akta kontroli str. 345-347)

Stwierdzono ponadto, że:

- w pracowni informatycznej wydzielono miejsce do prowadzenia zajęć logopedycznych, wyposażone m.in. w lustro, program multimedialny logopeda, turbiny logopedyczne;
- w salach do nauki klas I-III znajdowały się gry: planszowe, narzędzia i środki dydaktyczne z dużą liczbą elementów manipulacyjnych, narzędzia. Szkoła była wyposażona pomoce służące do prowadzenia zajęć ruchowych (przechowywane na zapleczu sali gimnastycznej);
- w Szkole znajdowała się sala gimnastyczna z zapleczem dla nauczyciela; na terenie Szkoły znajdował się plac zabaw. Według oświadczenia dyrektor w razie potrzeby Szkoła korzysta z boiska gminnego⁶⁸;
- do realizacji podstawy programowej wykorzystywano również zasoby biblioteki szkolnej;
- we wszystkich salach lekcyjnych poddanych oględzinom nauczycielowi zapewniono miejsce do przechowywania rzeczy (zamykane szafki) oraz biurko, krzesło i przestrzeń umożliwiającą swobodne poruszanie się;
- w pokoju nauczycielskim znajdował się m.in.: czajnik (i dostęp do wody), stół i 11 krzeseł, szafki do przechowywania materiałów dydaktycznych, drukarka, kserokopiarka. W Szkole znajdowała się jadalnia (wydzielone na korytarzu miejsce ze stolikami i krzesłami), z której, według Dyrektor, mogli korzystać nauczyciele⁶⁹;
- wszystkie pomieszczenia były czyste i starannie utrzymane;
- materiały biurowe znajdowały się w sekretariacie. W Szkole nie ustanowiono limitów korzystania z takich materiałów.

(akta kontroli str. 337-344)

⁶⁸ Boisko znajdowało się w odległości około 200 metrów od Szkoły.

⁶⁹ Kuchnia przygotowywała obiady jednodaniowe, które mogli na bywać nauczyciele.

Szkoła była wyposażona w drukarki, kserokopiarki i skaner, w tym:

- pięć drukarek (po jednej w pokoju nauczycielskim, w sali lekcyjnej klasy VIII i w oddziale przedszkolnym oraz dwie w pracowni komputerowej);
- dwie kserokopiarki (po jednej w pokoju nauczycielskim i w kancelarii – gabinecie dyrektora);
- skaner w pracowni komputerowej.

(akta kontroli str. 337-344)

Na potrzeby zdalnego nauczania wypożyczono nauczycielom tablety/laptopy (ich liczbę wskazano w punkcie 1.1.-1.2. wystąpienia pokontrolnego).

W zakresie dostępności nauczycieli do stanowisk komputerowych z dostępem do programów komputerowych wykorzystywanych w pracy dydaktycznej dyrektor wskazał, że: *W każdej sali lekcyjnej znajduje się laptop z dostępem do internetu i programów komputerowych, z którego może korzystać nauczyciel w trakcie lekcji, jak i po zajęciach. Pokój nauczycielski wyposażony w drukarkę i kserokopiarkę, z których mogą korzystać nauczyciele. Wszyscy nauczyciele mogą korzystać także z komputerów znajdujących się w sali komputerowej, gdzie również mogą drukować i powielać materiały do zajęć oraz ze sprzętu znajdującego się w kancelarii (gabinecie dyrektora). Nauczyciele korzystają również z papieru zakupionego przez szkołę.*

(akta kontroli str. 345-347)

W Szkole wykorzystywano programy multimedialne, w nauczaniu m.in. matematyki, doradztwa zawodowego, edykcji wczesnoszkolnej oraz zajęciach z zakresu udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej⁷⁰ (np. „Porusz umysł”⁷¹, „PROGRES”⁷², „Labirynt zawodów”, „Tajemnice Aeropolis”⁷³, „Akademia pomysłów”, „Edusensus”⁷⁴, „Akademia Umysłu. Junior EDU”⁷⁵, „Język angielski dla najmłodszych”, „Matlandia”, programy do nauki programowania: Baltie, Scratch, Python). Ponadto w nauczaniu wykorzystywano m.in. plansze interaktywne z języka polskiego i matematyki oraz multipodręczniki zawierające animacje i ćwiczenia interaktywne.

(akta kontroli str. 348)

W dniu 20 grudnia 2012 r. Szkoła zawarła umowę⁷⁶ o świadczenie publiczne dostępnych usług telekomunikacyjnych w Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej (dalej: OSE). Usługa OSE została uruchomiona w dniu 7 maja 2019 r.

Ponadto w Szkole jest możliwe korzystanie z sieci internetowej Orange.

(akta kontroli str.196-206, 281-286)

Dyrektor wskazała, że szybkość ww. łączy internetowych jest adekwatna do realizowanych przez nauczycieli zajęć.

(akta kontroli str. 281-286)

W przypadku wystąpienia trudności w komunikacji z uczniem z uwagi na braki sprzętowe, leżące po stronie ucznia, Szkoła umożliwiała korzystanie ze sprzętu (tabletu).

⁷⁰ Logopedia, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia rewalidacyjne.

⁷¹ Program ogólnorozwojowy dla dzieci.

⁷² Program edukacyjny dla dzieci

⁷³ Doradztwo zawodowe.

⁷⁴ Program do prowadzenia terapii logopedycznej.

⁷⁵ Multimedialny system do wspomagania rozwoju pamięci i koncentracji

⁷⁶Umowa numer 28892.

W całym okresie zdalnego nauczania zajęcia ze Szkoły prowadził jeden nauczyciel (dyrektor). Ponadto w okresie do 6 listopada 2020 r. 16 nauczycieli⁷⁷ prowadziło zajęcia ze szkoły ze względu na umożliwienie uczniom z orzeczeniami i o trudnej sytuacji domowej realizowania kształcenia na odległość ze szkoły. Od 18 stycznia 2021 r. dwóch nauczycieli (oprócz dyrektora) prowadzi zajęcia kształcenia na odległość w systemie mieszanym (ze szkoły w dniach, w których prowadzą zajęcia w klasach I-III i z domu w pozostałych dniach).

Liczbę nauczycieli i uczniów, którym wypożyczono sprzęt informatyczny przedstawiono w punkcie 1.1.-1.2 wystąpienia pokontrolnego.

Nauczyciele, którzy nie wypożyczyli sprzętu ze Szkoły korzystali ze sprzętu własnego.

(akta kontroli str. 345-347, 495)

Podręczniki w wersji papierowej dostępne były w bibliotece (dwa zestawy na oddział). Nauczyciele mieli dostęp do podręczników w wersji elektronicznej. Według dyrektora Szkoły, żaden z nauczycieli nie zgłaszał problemów z dostępem do nich.

(akta kontroli str. 411-412)

Na parterze budynku Szkoły znajdowały się sanitariaty wydzielone dla kadry pedagogicznej, wyposażone w ciepłą i zimną wodę oraz m.in. informację o zasadach prawidłowego mycia rąk⁷⁸. Pomieszczenia były czyste i starannie utrzymane.

(akta kontroli str. 337-344)

W ramach działań zabezpieczających nauczycieli, pracowników Szkoły oraz uczniów przed SARS-CoV-2:

- przy wejściu do Szkoły umieszczono płyn do dezynfekcji rąk wraz z informacją o obowiązku skorzystania z niego, instrukcję użycia środka dezynfekującego oraz numery telefonów do właściwej miejscowo powiatowej stacji sanitarno-epidemiologicznej, oddziału zakaźnego szpitala i służb medycznych. Ponadto na parterze Szkoły (korytarz) znajdowały się dwa dozowniki z płynem do dezynfekcji, w taki płyn zostały wyposażone również wszystkie sale lekcyjne;
- pracowników zaopatrzone w środki ochrony osobistej, w tym rękawiczki, maseczki ochronne;
- usunięto wszystkie przedmioty i sprzęty znajdujące się w salach, których nie można skutecznie umyć, uprać lub zdezynfekować lub uniemożliwiono do nich dostęp.

(akta kontroli str. 337-344)

1.9. System komunikacji z nauczycielami, którzy wykonywali pracę poza Szkołą (praca zdalna, inne zajęcia wykonywane poza szkołą) opierał się min.in. na:

- wykorzystywaniu jako platformy komunikacyjnej dziennika elektronicznego⁷⁹ oraz MS Teams⁸⁰;
- kontakcie e-mailowym, telefonicznym, smsowym oraz za pośrednictwem komunikatorów (WhatsApp, Messenger)⁸¹;

---

⁷⁷ Łącznie z dyrektorem.

⁷⁸ W związku z SARS-CoV-2.

⁷⁹ Od 12 marca 2020 r.

⁸⁰ Od 19 czerwca 2020 r.

⁸¹ Przed i po 12 marca 2020 r.

- udostępnieniu nauczycielom laptopów i tabletów w roku szkolnym 2020/2021;
- możliwości wykorzystywania infrastruktury Szkoły (sal, łącza internetowego) do prowadzenia zajęć zdalnie.

(akta kontroli str. 266)

1.10. W zakresie wpływu organizacji pracy Szkoły po 1 września 2020 r. na realizację zadań przez nauczycieli, Dyrektor wyjaśniła, że: *Konieczność zachowania dystansu społecznego uniemożliwia pracę w grupach, a nauczyciele nie mają możliwości udzielenia bezpośredniej pomocy uczniowi np. podczas korzystania z przyborów geometrycznych (brak możliwości pomocy w odpowiednim ułożeniu i przytrzymaniu) lub samodzielnego przeprowadzania doświadczeń przez uczniów. Nauczyciele wychowania fizycznego byli zobowiązani do prowadzenia zajęć na powietrzu (przy sprzyjających warunkach atmosferycznych) i unikania ćwiczeń wymagających kontaktu bezpośredniego.*

Obowiązek zakrywania ust i nosa wpłynął na pogorszenie jakości komunikowania się z uczniami oraz uniemożliwił rozwijanie aktywności uczniów w zakresie śpiewania.

Brak możliwości przynoszenie przez uczniów rekwizytów do Szkoły ogranicza możliwość przeprowadzenia ciekawych zajęć. Przebywanie dzieci tylko na wyznaczonym terenie ogranicza swobodę ich poruszania się po korytarzu i placu zabaw, a tym powoduje ograniczenie kontaktów między uczniami i mniejszą integrację z rówieśnikami.

Konieczność dezynfekcji rąk wydłuża powrót uczniów do zajęć po przerwie, a każdorazowe dezynfekowanie flamastrów używanych do tablic suchościeralnych wydłużało czas pracy na lekcjach. Wprowadzenie kwarantanny na prace pisemne uczniów spowodowało wydłużenie czasu ich sprawdzania i oceniania uczniów, Bezpośrednie kontakty z rodzicami zostały ograniczone na rzecz rozmów telefonicznych lub na platformie TEAMS. W wyjątkowych przypadkach rodzice byli umawiani na rozmowy w szkole, które były przeprowadzane w wyznaczonym pomieszczeniu lub w altance znajdującej się na terenie Szkoły (przy sprzyjających warunkach atmosferycznych). Brak możliwości udziału rodziców w imprezach klasowych i szkolnych utrudnia nawiązywanie relacji szkoły z rodzinami uczniów, Mniejsza frekwencja uczniów na zajęcia z powodu zalecenia, aby uczniowie nie przychodzili do Szkoły z objawami choroby. Nauczyciele po każdym zajęciach otwierali okna w celu przewietrzenia pomieszczenia.

Podział uczniów na przerwach i ich wychodzenie na zewnątrz różnymi wyjściami spowodował konieczność zaangażowania do dyżurów wszystkich nauczycieli obecnych w Szkole (dotychczas dyżury pełniło dwóch nauczycieli).

(akta kontroli str. 270-271)

Sposób funkcjonowania pracy Szkoły ujęty został w regulacjach wewnętrznych opisanych w punkcie 1.1. – 1.2. wystąpienia pokontrolnego.

1.11. Dyrektor Szkoły, zgodnie z § 3 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach⁸², systematycznie, przeprowadzała kontrolę bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów Szkoły, a kopię protokołu przekazywano organowi prowadzącemu. W wyniku przeglądów zalecono m.in.:

⁸² Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69, ze zm.).

a) wymianę listew antypoślizgowych na stopniach schodów prowadzących do szatni – zalecenie nie zostało zrealizowane od 2018 r.

(akta kontroli str. 293)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że przyczyną powyższego są trudności w znalezieniu wykonawcy tego zadania. Są to listwy starego typu i nie ma chętnych do zrealizowania tego zadania. W 2020 r. nie była możliwa realizacja tego zadania z uwagi na pandemię. Aktualnie znalazłam wykonawcę tego zadania i w czasie wakacji listwy zostaną wymienione.

(akta kontroli str. 281-286)

W toku kontroli przedłożono kosztorys inwestorski dotyczący zadania: Remont schodów wejściowych i do szatni w Szkole w Miodnicy.

(akta kontroli str. 317-318)

b) modernizację oświetlenia w pracowni komputerowej w celu uzyskania wymaganego natężenia 500 LX (przeгляд w 2020 r.).

(akta kontroli str. 293)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że remont pracowni komputerowej, obejmujący również wymianę oświetlenia został ujęty przeze mnie w załączniku do planu finansowego wydatków na 2021 r. Jednak z uwagi na konieczność przeprowadzenia remontu toalet dla uczniów i personelu zadanie to nie zostało ujęte w planie finansowym na 2021 r., zostanie wykonane w kolejnych latach.

(akta kontroli str. 294)

1.12. Warunki lokalowe i organizacyjne odnoszące się bezpośrednio lub sprzyjających realizacji zadań przez nauczycieli były przedmiotem jednej kontroli przeprowadzonej przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną. Przedmiotem kontroli była ocena stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń i otoczenia szkoły, wyposażenia, ocena dostosowania mebli do wzrostu dzieci – zgodnie z obowiązującymi przepisami określającymi wymagania higieniczne i zdrowotne pomieszczeń i wymagań do sprzętu⁸³. W wyniku kontroli stwierdzono m.in. że w sali informatycznej jest nieodpowiednia wysokość ścian. W odniesieniu do stwierdzonej nieprawidłowości nie sformułowano zaleceń, uwag ani wniosków.

(akta kontroli str.287-292)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Brak w Statucie Szkoły elementów wymaganych przepisami art. 98 ust.1 pkt 17 i 22 oraz ust. 2 pkt 1.
2. Przekroczenie maksymalnego wymiaru godzin ponadwymiarowych, określonego zgodnie z zasadami określonymi w art. 35 ust. 1 Karty Nauczyciela.
3. Brak wyposażenia wymaganego przepisami rozporządzenia w sprawie podstawy programowej (tablicy interaktywnej w sali klasy III).
4. Niezapewnienie wszystkim uczniom dostępu do komputera z internetem w pracowni komputerowej.

⁸³ Kontrolą sanitarno-higieniczną objęto: ciągi komunikacyjne, sale dydaktyczne oraz oddziału zerowego, szatnie, pomieszczenia sanitarne, salę gimnastyczną z zapleczem i teren placówki oraz oceniono rozkłady zajęć.

OCENA CZĄSTKOWA

Warunki organizacyjne stworzone w Szkole sprzyjały realizacji zadań przez nauczycieli.

Kadra pedagogiczna posiadała wymagane kwalifikacje, które systematycznie były podnoszone.

Czas pracy nauczycieli był ewidencjonowany i monitorowany zgodnie z przepisami prawa. Wymiar czasu pracy nauczycieli poza jednostkowymi przypadkami był zgodny z obowiązującymi przepisami w tym zakresie.

Kształcenie odbywało się w warunkach umożliwiających nauczycielom realizację podstawy programowej, wypoczynek i przygotowanie się do zajęć. Stwierdzone w tym zakresie nieprawidłowości dotyczyły braku tablicy interaktywnej w jednej sali oraz niezapewnienia wszystkim uczniom indywidualnego dostępu do komputera z internetem w pracowni komputerowej.

OBSZAR

2. Zapewnienie warunków sprzyjających organizowaniu zajęć pozalekcyjnych uwzględniających potrzeby i zainteresowania uczniów

Opis stanu faktycznego

2.1. W kontrolowanym okresie Szkoła organizowała zajęcia pozalekcyjne:

- związane z rozwojem zainteresowań i zagospodarowaniem czasu wolnego: koło ortograficzne i zajęcia rozwijające z edukacji wczesnoszkolnej, koło taneczne; koło rytmiczno-muzyczne oraz matematyczno-przyrodnicze, koło przyrodnicze, języka angielskiego i matematyczne, koło czytelnicze i rozwijające umiejętności matematyczne, ponadto realizowano zajęcia przygotowujące do egzaminu ósmoklasisty⁸⁴. Tygodniowa liczba godzin zajęć wynosiła sześć - w roku szkolnym 2018/2019; 12 w roku 2019/2020) i 12 w roku 2020/2021;
- realizowane w ramach pomocy psychologiczno pedagogicznej: zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z matematyki⁸⁵, zajęcia dydaktyczno wyrównawcze z języka polskiego i języka obcego⁸⁶, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne⁸⁷, logopedyczne⁸⁸, rewalidacyjne⁸⁹, dydaktyczno-wyrównawcze dla ucznia z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego (z języka polskiego i matematyki)⁹⁰ oraz terapię pedagogiczną⁹¹. Tygodniowa liczba godzin zajęć wynosiła, w roku szkolnym 2018/2019: 14 godzin w I półroczu⁹², a w II półroczu 16 godzin, 2019/2020 – 14 godzin, 2020/2021 – 12 godzin.

(akta kontroli str. 366-367)

Spadek liczby godzin zajęć realizowanych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej wynikał z tego, że w roku 2019/2020 nie były realizowane zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z języka polskiego i języka obcego, których wymiar w poprzednim roku wynosił po jednej godzinie tygodniowo. W roku szkolnym 2020/2021 nie realizowano natomiast zajęć dydaktyczno-wyrównawczych

⁸⁴ Z języka polskiego, angielskiego i matematyki.

⁸⁵ W roku szkolnym 2018/2019 (do końca marca 2019 r.) – 2 godziny tygodniowo (w klasie V i VIII), 2019/2020 – jedna godzina tygodniowo, w roku szkolnym 2020/2021 zajęcia nie były realizowane.

⁸⁶ W roku szkolnym 2018/2019 (do końca marca 2019 r.) – po 1 godzinie tygodniowo (w klasie VIII), w latach szkolnych 2019/2020 i 2020/2021 zajęcia nie były realizowane.

⁸⁷ W każdym roku szkolnym dwie godziny tygodniowo.

⁸⁸ W każdym roku szkolnym cztery godziny tygodniowo.

⁸⁹ W każdym roku szkolnym dwie godziny tygodniowo.

⁹⁰ W roku szkolnym 2018/2019 od II półrocza, 2019/2020 i 2020/2021 (po dwie godziny tygodniowo).

⁹¹ W każdym roku szkolnym dwie godziny tygodniowo

⁹² Do końca marca, od kwietnia nie prowadzono zajęć dydaktyczno-wyrównawczych z matematyki, języka polskiego i obcego w wymiarze 4 godzin tygodniowo.

z matematyki, które w dwóch poprzednich latach szkolnych były realizowane w wymiarze łącznie czterech godzin tygodniowo.

(akta kontroli str. 366-367)

Dyrektor Szkoły wskazała, że: *Przyczyną zaprzestania prowadzenia ww. zajęć był brak środków finansowych na ich realizację. Po złożeniu wniosku w dniu 28 stycznia 2019 r. otrzymałam środki na realizację zajęć dydaktyczno-wyrównawczych tylko do końca marca 2019 r. Otrzymałam również ustną informację o braku środków finansowych na realizację takich zadań. W związku z powyższym nie składałam wniosków o przyznanie środków finansowych na realizację ww. zadań w kolejnych latach szkolnych.*

(akta kontroli str. 494)

Na podstawie wniosku dyrektora organ prowadzący przyznał środki finansowe na realizację terapii logopedycznej (w wymiarze czterech godzin tygodniowo w roku szkolnym 2018/2019), zajęć dydaktyczno-wyrównawczych z języka polskiego i matematyki dla ucznia z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego (w II półroczu 2018/2019⁹³), prowadzenie zajęć dydaktyczno-wyrównawczych w roku szkolnym 2018/2019: z matematyki (w klasie V i VIII⁹⁴), z języka polskiego (w klasie VIII⁹⁵) i języka obcego (w klasie VIII⁹⁶).

W kolejnych latach dyrektor nie składał do organu prowadzącego pism w sprawie przyznania środków finansowych na realizację zajęć dodatkowych.

(akta kontroli str.368-370)

Rozpoznawanie potrzeb uczniów odnoszących się do zajęć pozalekcyjnych następowało poprzez analizę wyników egzaminu ósmoklasisty, wyników diagnozowania wewnętrznego i zewnętrznego⁹⁷ oraz zaleceń zawartych w orzeczeniach i opiniach wydawanych uczniom przez poradnię psychologiczno – pedagogiczną. Prowadzono również bieżącą obserwację uczniów pod kątem ich zainteresowań, potencjału oraz deficytów. Przy rozpoznawaniu potrzeb uwzględniano propozycje, sugestie i problemy zgłaszane przez Radę Rodziców. We wrześniu 2019 r. uczniowie wypełniali ankietę opracowaną w ramach projektu realizowanego przez Fundację „Masz Szansę” na zlecenie MEN „System oddziaływań profilaktycznych w Polsce – stan i rekomendacje dla zwiększenia skuteczności i efektywności planowania i realizowania działań profilaktycznych w mikro i makro skali” – pytanie 54 „Opisz zajęcia pozalekcyjne w Twojej szkole lub okolicy” w części tabeli „chcę uczestniczyć, gdyby były dostępne”.

W kwestii przydziału zajęć pozalekcyjnych dyrektor wskazał, że: *Corocznie nauczyciele dokonywali analizy wyników egzaminów ósmoklasisty i na ich podstawie sporządzane były raporty, które przedkładane były Radzie Pedagogicznej wraz z wnioskami, dotyczącymi realizowania dodatkowych godzin w ramach zajęć pozalekcyjnych na przygotowanie do egzaminów i wyrównywanie braków.*

Po zakończeniu roku szkolnego nauczyciele składali sprawozdania z realizowanych zajęć pozalekcyjnych, które zawierały wnioski w zakresie prowadzenia zajęć w kolejnym roku. Ustalanie rodzaju zajęć pozalekcyjnych następowało po analizie wyników dotychczas prowadzonych zajęć oraz rozpoznanych u uczniów potrzebach w tym zakresie.

(akta kontroli str. 371-372, 496-497, 534-552)

⁹³ Orzeczenie wpłynęło do Szkoły 21.12.2018 r.

⁹⁴ Zajęcia były prowadzone do marca 2019 r., w wymiarze 2 godzin tygodniowo (po 1 dla każdej klasy).

⁹⁵ Zajęcia były prowadzone do marca 2019 r., w wymiarze 1 godziny tygodniowo.

⁹⁶ Zajęcia były prowadzone do marca 2019 r., w wymiarze 1 godziny tygodniowo.

⁹⁷ Testy przygotowywane przez Wydawnictwa dające możliwość porównania wyników z wynikami ogólnopolskimi.

W zakresie realizacji zajęć pozalekcyjnych w okresie nauki zdalnej ustalono, m.in. że:

- od dnia 12 marca 2020 r. do końca roku szkolnego tygodniowo realizowano jedną godzinę zajęć pozalekcyjnych związanych z rozwojem zainteresowań i zagospodarowaniem czasu wolnego⁹⁸ (w okresie nauki stacjonarnej 12 godzin); od 26 października 2020 r. tygodniowa liczba godzin ww. zajęć wynosi 12 i jest taka sama jak w okresie nauki stacjonarnej;
- od dnia 25 marca 2020 r. tygodniowa liczba godzin zajęć realizowanych w ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej wynosiła cztery i była niższa niż w okresie nauki stacjonarnej (14); od 26 października 2020 r. tygodniowa liczba godzin tych zajęć wynosiła 10⁹⁹ i była niższa niż w okresie nauki stacjonarnej (12); od 1 lutego 2020 r. liczba godzin zajęć wynosi 11 i jest niższa o jedną¹⁰⁰ niż w okresie nauki stacjonarnej.

(akta kontroli str. 366-367)

W Szkole przedłożono w poszczególnych latach szkolnych odpowiednio: 13, 3, 1 orzeczeń/opinii PPP. Badanie realizacji zaleceń zawartych w opiniach wydanych dla 15 uczniów i orzeczeniach wydanych dla dwóch uczniów, wykazało, że zalecane formy wsparcia dotyczyły: organizowania dla uczniów zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, dydaktyczno-wyrównawczych (z języka polskiego, matematyki), indywidualnej terapii z psychologiem, psychologiem lub pedagogiem, zajęć logopedycznych oraz rewalidacyjnych. Analiza realizacji sformułowanych w opiniach zaleceń, wykazała, m.in., że:

- w czterech przypadkach realizowano zalecane formy wsparcia, przy czym w przypadku jednego ucznia rodzic złożył oświadczenie o rezygnacji z zajęć;
- jednemu uczniowi nie udzielono żadnej z form zalecanego wsparcia.

(akta kontroli str. 298-311)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że: *Uczeń ten stwarzał problemy wychowawcze i nie chciał uczestniczyć w zajęciach. Ponadto w roku szkolnym 2018/2019 był on w ósmej klasie i dlatego skoncentrowano się przede wszystkim na egzaminie ósmoklasisty i uczestnictwie ucznia w zajęciach przygotowujących do egzaminu.*

(akta kontroli str. 295-297)

- w pozostałych 12 przypadkach wsparcie nie było realizowane w pełnym zakresie:
  - 10 z 12 uczniów zapewniono zalecane zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, a w przypadku dwóch uczniów nie zapewniono takiego wsparcia mimo zalecenia;

(akta kontroli str. 298-311)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że: *Wsparcia w postaci zajęć korekcyjno – kompensacyjnych nie zapewniono dzieciom uczęszczającym do oddziału przedszkolnego (pięcio- i sześciolatki). Zajęcia korekcyjno – kompensacyjne odbywały się w wymiarze dwóch godzin tygodniowo i obejmowały głównie uczniów klas IV-VIII. Włączenie dzieci z oddziału przedszkolnego do grup starszych nie było możliwe ze względu na zbyt dużą różnicę wieku i różnice w rozwoju społecznym i*

⁹⁸ Od 16.03.2020 r. odbywały się zajęcia przygotowujące do egzaminu ósmoklasisty z języka angielskiego na platformie ZOOM.

⁹⁹ Nie realizowano terapii pedagogicznej dla 2 uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, w wymiarze 2 godzin tygodniowo.

¹⁰⁰ Nie jest realizowana terapia pedagogiczna dla 1 ucznia z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, w wymiarze 1 godzin tygodniowo.

emocjonalnym. Z uwagi na brak środków finansowych nie jest możliwe utworzenie grupy dla dzieci z oddziału przedszkolnego.

(akta kontroli str. 295-297)

- spośród sześciu uczniów, którym zalecono zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z matematyki: w jednym przypadku realizowano zalecane wsparcie, w przypadku dwóch uczniów wsparcia udzielono tylko w jednym roku szkolnym¹⁰¹, trzech uczniów nie otrzymało wsparcia w tym zakresie;
- w przypadku czterech uczniów zalecono zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z języka polskiego: trzech uczniów nie otrzymało zalecanego wsparcia w tym zakresie, a jeden uczeń otrzymał takie wsparcie w roku szkolnym 2018/2019 i 2019/2020, natomiast w roku szkolnym 2020/2021 uczeń uczestniczył w zajęciach polonistyczno logopedycznych;
- w przypadku jednego ucznia zalecono objęcie zajęciami dydaktyczno-wyrównawczymi (nadrobienie zaległości programowych, wzbogacenie zasobu wiedzy ogólnej) bez wskazania z jakiego przedmiotu. Uczeń ten nie został objęty pomocą w tym zakresie.

(akta kontroli str. 298-311)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że: *Niezapewnienie wszystkim uczniom pomocy w formie zajęć dydaktyczno-wyrównawczych było spowodowane brakiem środków finansowych na ich organizację. Ustne informacje w tym zakresie otrzymałam od organu prowadzącego dlatego też nie formułowałam pisemnych wniosków. W zakresie uzupełnianie braków i wyrównywanie wiedzy bardzo ważną rolę pełni świetlica szkolna przy konstruowaniu planu pracy świetlicy dużą wagę przykładają się do zapewnienia uczniom pomocy w odrabianiu zadań domowych i umożliwianiu przygotowania się do sprawdzianów, kartkówki, testów oraz ich poprawy (nauczyciele prowadzący świetlicę – a jest to nauczyciel matematyki, nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciel pełniący funkcję pedagoga szkolnego - są w stałym kontakcie z nauczycielami przedmiotów, którzy przekazują im informacje na temat konieczności pomocy konkretnym uczniom). Grupy uczniów korzystających ze świetlicy nie są liczne, więc taka pomoc jest efektywna.*

Uczniowi posiadającemu orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na zespół Aspergera nie zapewniono zajęć dydaktyczno – wyrównawczych, ponieważ uczeń na bieżąco korzysta z pomocy nauczyciela) wspomagającego. Uczniowi posiadającemu orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego (dziecko słabosłyszące) nie zapewniono odrębnych zajęć logopedycznych, z uwagi na zbyt duże obciążenie zadaniami, co powoduje trudności w odpowiednim ujęciu w planie lekcji takich zajęć. W związku z powyższym zajęcia logopedyczne zostały połączone zajęciami dydaktyczno-wyrównawczymi z języka polskiego, prowadzonymi indywidualnie przez nauczyciela języka polskiego, który posiada kwalifikacje logopedy.

(akta kontroli str. 295-297)

- ośmiu uczniom zalecono udział w zajęciach logopedycznych: zalecane wsparcie otrzymało sześciu uczniów, w jednym przypadku zalecane wsparcie zapewniono dopiero w bieżącym roku szkolnym (mimo wydania opinii dla ucznia w roku szkolnym 2018/2019), a w jednym przypadku zajęcia logopedyczne zapewniono uczniowi w roku szkolnym 2018/2019

¹⁰¹ W przypadku jednego ucznia – 2018/2019, w przypadku jednego ucznia - 2019/2020.

i 2019/2020, natomiast w bieżącym roku szkolnym uczeń uczestniczył w zajęciach polonistyczno-logopedycznych;

- w przypadku ośmiu uczniów zalecono indywidualną terapię z psychologiem/pedagogiem: pięciu uczniów otrzymało zalecane wsparcie, dwóch uczniów otrzymało zalecane wsparcie tylko w bieżącym roku szkolnym, a jeden uczeń otrzymał wsparcie doraźne w roku szkolnym 2018/2019, natomiast nie otrzymywał wsparcia w kolejnych latach,

(akta kontroli str. 298-311)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że: *Zadania pedagoga są realizowane w wymiarze sześciu godzin tygodniowo (od roku szkolnego 2019/2020 przez nauczyciela zatrudnionego w Szkole), a w roku szkolnym 2018/2019 korzystano z pomocy pedagoga zatrudnionego w innej szkole gminnej (na zasadzie porozumienia z dyrektorem Szkoły i za zgodą organu prowadzącego). Z uwagi na ograniczone możliwości czasowe pedagoga uczniowie nie otrzymywali pełnego wsparcia w tym zakresie mimo zaleceń poradni.*

(akta kontroli str. 295-297)

- żadnemu z trzech uczniów nie zapewniono zalecanej indywidualnej opieki psychologa.

(akta kontroli str. 298-311)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że: *Szkoła nie zatrudnia psychologa szkolnego ze względu na brak środków finansowych i trudności w znalezieniu specjalisty w niepełnym wymiarze godzin.*

(akta kontroli str. 295-297)

- w przypadku zajęć grupowych liczba uczestników zajęć nie przekraczała limitów określonych w przepisach, za wyjątkiem:
  - zajęć korekcyjno – kompensacyjnych, które odbywały się w każdym roku z podziałem na dwie grupy. Liczebność grup była następująca: pięciu i siedmiu uczniów (2018/2019); pięciu i sześciu uczniów (2019/2020) oraz sześciu uczniów (2020/2021). Z powyższego wynika, że w przypadku czterech grup uczniów (2018/2019 i 2019/2020 – po jednej; 2020/2021 – dwie grupy) przekraczono (o dwie i jedną osobę) limit uczestników, (tj. pięć osób) - określony w § 8 rozporządzenia z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (dalej: *rozporządzenie w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej*)¹⁰²;
  - zajęć dydaktyczno-wyrównawczych z matematyki, w których w roku szkolnym 2018/2019 w uczestniczyło dziewięciu uczniów, a tym samym przekroczone (jednego ucznia) limit (tj. ośmiu uczniów) określony w § 15 rozporządzenia w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

(akta kontroli str. 298-311)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że: *Wynikało to z braku możliwości utworzenie grup o liczebności zgodnej z obowiązującymi przepisami. Przekroczenia liczebności grup były jednak niewielkie, a tym samym w mojej ocenie nie miało to wpływu na efektywność prowadzonych zajęć.*

(akta kontroli str. 295-297)

¹⁰² Dz. U. z 2020 r. poz. 1280.

- zajęcia prowadzone były przez nauczycieli posiadających wymagane kwalifikacje, w godzinach rannych, przed zajęciami lekcyjnymi (na pierwszej lekcji) lub po zajęciach¹⁰³, za wyjątkiem oddziału przedszkolnego (indywidualna terapia logopedyczna i zajęcia z pedagogiem odbywały się w trakcie zajęć w oddziale);
- w opiniach określono formę wsparcia (rodzaj zajęć), nie określając częstotliwości i czasu ich trwania. Najczęściej zajęcia odbywały się z częstotliwością tygodniową, po 45 minut, za wyjątkiem zajęć logopedycznych i zajęć z pedagogiem, które miały charakter indywidualny i trwały zwykle od 20 do 30 minut (wyjątek stanowili uczniowie z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego).

(akta kontroli str. 300-311)

2.2. Na podstawie § 23 i 24 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego¹⁰⁴ dyrektor opracowywał na każdy rok plan nadzoru pedagogicznego, a wyniki i wnioski z przeprowadzonego nadzoru zostały przedstawione radzie pedagogicznej.

W planie tym nie uwzględniono jednak zajęć pozalekcyjnych, a wnioski z przeprowadzonego nadzoru nie odnosiły się do zajęć pozalekcyjnych.

(akta kontroli str. 413-467)

Dyrektor Szkoły wskazała, że: Nadzór nad zajęciami pozalekcyjnymi sprawowałam poprzez analizę corocznie składanych przez nauczycieli sprawozdań z prowadzonych zajęć pozalekcyjnych oraz kontrolę wpisów w dziennikach zajęć. W mojej ocenie nie było konieczne przeprowadzanie obserwacji zajęć pozalekcyjnych, ponieważ efekty tych zajęć przekładają się na wyniki osiągane przez uczniów m.in. w konkursach.

(akta kontroli str. 295-297, 373-401)

2.3. Obsługę księgową – finansową Szkoły prowadzi referat finansów przy Urzędzie Gminy Żagań.

(akta kontroli str. 37-101)

Zrealizowane wydatki Szkoły na wynagrodzenia nauczycieli w latach 2018-2020 wyniosły, odpowiednio. 696,8 tys. zł; 737,2 tys. zł i 816 tys. zł¹⁰⁵.

Wójt wskazał, że na wysokość wynagrodzeń wpłynął zarówno strajk nauczycieli w kwietniu 2019 r. (nauczyciele nie otrzymywali wynagrodzeń w tym okresie) jak i SARS-COV-2 w okresie od 25 marca 2020 r. do końca roku szkolnego (w tym czasie nauczyciele otrzymywali wynagrodzenie tylko za realizację przedmiotów programowych, natomiast nie otrzymywali wynagrodzenia za zajęcia w świetlicy, prowadzenie biblioteki, zajęcia rewalidacyjne i korekcyjno-kompensacyjne). W bieżącym roku szkolnym nauczyciele otrzymują wynagrodzenie w pełnej wysokości, ponieważ wszystkie zajęcia zarówno obowiązkowe jak i dodatkowe są prowadzone przez Teams, a w Szkole jest dostępna biblioteka i świetlica dla uczniów klas 1-3.

(akta kontroli str. 312-316, 468-470)

¹⁰³ Na 7 i 8 godzinie lekcyjnej.

¹⁰⁴ Dz. U. z 2020 poz. 1551.

¹⁰⁵ Kwota wypłaconych wynagrodzeń z tytułu godzin ponadwymiarowych wyniosła w: 75,5 tys. zł w 2018 r., 79,8 tys. zł w 2019 r. i 66,6 tys. zł w 2020 r.

2.4. Warunki lokalowe i organizacyjne sprzyjające realizacji zajęć pozalekcyjnych były przedmiotem kontroli przeprowadzonej przez PSSE opisanej w punkcie 1.12. wystąpienia pokontrolnego.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Niezapewnienie wszystkim uczniom w pełnym zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej zalecanej w opiniach.
2. Przekroczenie określonych w § 8 i 15 rozporządzenia w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej limitu uczestników zajęć korekcyjno-kompensacyjnych i zajęć dydaktyczno-wyrównawczych.

OCENA CZĄSTKOWA

Dyrektor Szkoły podejmowała działania w celu zapewnienia warunków w zakresie zorganizowania zróżnicowanej i adekwatnej do potrzeb uczniów oferty zajęć pozalekcyjnych związanych z rozwojem zainteresowań i zagospodarowaniem czasu wolnego.

Uczniom zapewniano również pomoc psychologiczno-pedagogiczną, udzielaną przez nauczycieli posiadających kwalifikacje odpowiednie do realizowanych zadań. Stwierdzono jednak, że nie wszystkim uczniom zapewniono w pełnym zakresie pomoc zaleconą w opiniach poradni, a liczebność grup na niektórych zajęciach przekraczała określoną w przepisach.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Przestrzeganie wynikającego z przepisów limitu godzin ponadwymiarowych;
2. Zapewnienie wyposażenia Szkoły wskazanego w przepisach w sprawie podstawy programowej;
3. Zapewnienie wszystkim uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach zaleconych w opiniach/orzeczeniach oraz realizowanie zajęć w grupach nieprzekraczających dopuszczalnych limitów.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze.

Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Zielona Góra, 18 marca 2021

Kontroler
Anna Nowakowska
doradca ekonomiczny

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze
p.o. Dyrektora
Włodzimierz Stobrawa

.....
podpis